

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacy są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DZIENNIKIEM URZĘDOWYM i PRYWATNYM wynosi od 1. Lipca do 30. Września 1864.

dla miejscowych : : : : 4 zł. } waluty austr.
dla zamiejscowych z przesyłką pocztową : : : : 5 zł. }

Przesyłki (franco) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

Część nieurzędowa.

Lwów, 22. czerwca.

Wiener Abendpost z 20go b. m. zawiera następujące sprostowanie: „Angielski dziennik *The Morning Post* przynosi w Nrze z 14. czerwca korespondencję z Krakowa z załączeniem do niej dwóch niby urzędowych dokumentów, mianowicie pisma dyrektora kancelaryi dyplomatycznej w Warszawie p. Tęgoborskiego do szefa komisji namiestniczej p. Merkla w Krakowie, i odnoszącej się do tego depešy ministra policyi do p. Merkla.

Jesteśmy w stanie oświadczyć, że obadwa te dokumenta, przedrukowane także w niektórych tutejszych dziennikach i tak co do składu jak i treści swojej noszące na sobie widoczną cechę zmyślenia i tendencyjnego podejrzewania, są całkowicie podrobione a wyprowadzone z nich wnioski nie mają najmniejszej podstawy.

Z Kis singen donosi depešza telegraficzna z 19. b. m. co następuje: Król bawarski *Ludwik* przybył tu wczoraj wieczorem, a wpródy jeszcze przyjechali książę *Nasauski*, następca tronu Wirtemberskiego z małżonką, książę *Alexander Heski* i książę *Wasa*. Król bawarski zrobił zaraz po przybyciu swoim wizytę Jego Mości Cesarzowi austriackiemu, który nazajutrz z rana odwzajemnił tę wizytę. Dziś będzie u Jego Mości Cesarza obiad w ściślejszym kółku bez świty, na którym będą obecni Ich MM. Cesarz rosyjski z małżonką, Król bawarski, Następca tronu Wirtemberskiego z małżonką, Wielki książę *Oldenburski*, książę *Nasauski*, Wielki książę *Heski* i książę *Wasa*. — Baron *Budberg* i baron *Schrenk* przybyli tutaj. Stan zdrowia Jej Mości Cesarzowej austriackiej jest pomysłny.

Telegramy prywatne z Londynu donoszą, że na sobotniejszym posiedzeniu konferencji Anglia proponowała zdać na sędziego polubownego oznaczenie linii demarkacyjnej w Szleswiku. Dziennik londyński *Daily Telegraph* donosi już o tem jako o fackie pewnym; konferencya oczekiwac ma, czyli mocarstwa wojnę prowadzącą na propozycję tę przystaną. Dzienniki zaś francuzkie wspominają, iż na przypadek gdyby mocarstwo poza konferencją stojące, Belgia na przykład, funkcji sędziego polubownego przyjąć nie chciało, w takim razie Anglia proponować ma, ażeby funkcyja ta Francyi powierzona została. Zdaje się, iż przed sobotniejszym posiedzeniem konferencji zaszyły umowy pod tym względem pomiędzy mocarstwami neutralnymi, i że pełnomocnicy państw wojujących propozycję tę wzięli ad referendum.

W Sztuttgardzie odbyło się 20. b. m. liczne zgromadzenie kupców i przemysłowców i uchwalilo prawie jednogłośnie zanieść do rządu prośbę, „ażeby przyjęciem francuzkiego traktatu handlowego zabezpieczył pozostanie Wirtemberga w związku celnym i rozpoczął znowu układy z Prusami względem przystąpienia do urządzającego się nanowo związku celnego.“

W okolicy Cherbourga stoczona została na dniu 19. b. m. mała bitwa morska między dwoma okrętami amerykańskimi. Fregata separatystów „Alabama“, wypłynawszy z zatoki cherbourskiej spotkała się we dwie godziny potem z korwetą unionistów „Kerslage“ i po krótkiej walce została zatopiona.

Garibaldi odpłynął już 17. b. m. yachtem księcia *Southerlandu* do wód w *Ischii*. — Ojciec *S.* był 17. b. m. w kaplicy papieskiej na uroczystym nabożeństwie, odprowadzając na pamiątkę wstąpienia jego na stolicę papieską, a później przyjmował zyczenia *S.* kolegium, prałatów i innych osób.

Jak donosi duński *Dagbladet* z 18. b. m. nastąpiło w Kopenhadze z powodu przybycia duńskiego posta przy dworze rosyjskim nowe, bardzo głoźne przesilenie ministerstwa. Zostało ono wywołane zasadniczą różnicą zdań między Królem i jego odpowiedzialnymi doradcami, a *Dagbladet* niewie jeszcze, jak się skończyło.

Posel angielski w Stambule, *Sir H. Bulwer*, proponować miał w porozumieniu z Portą otomańską takie załatwienie sprawy Księstw Naddunajskich, ażeby Książę *Kuza* nadał konstytucję z zaprowadzeniem senatu i innymi ważnymi zmianami.

Lwów, 21. czerwca. Prócz sprawy szleswicko-holsztyńskiej, która według wszelkiego podobieństwa do prawdy wkrótce pokojowo załatwiona będzie, kwestya związku cłowego niemieckiego, dalszych losów jego i stosunku do Austrii, głównie dziś zajmuje umysły. Wazną ona jest zaiste tak pod względem politycznym, jako i pod względem handlowo-przemysłowym. W roku 1866, a zatem w dwa lata niespełna, kończy się traktat, państwa niemieckie w jedno ciało pod względem handlu i przemysłu łączący. Wiadomo, że Prusy w roku 1862 w imieniu związku cłowego zawarły traktat handlowy z Francją, płodnym i wyrobom francuzkim wstęp do Niemiec nader ułatwiający. Nie wszystkie jednak państwa niemieckie przystąpiły do tegoż traktatu; oświadczyły się przeciwko niemu głównie Bawarya i Wirtemberg, zarzucając, iż zasada wzajemności nie jest w nim dość ściśle przestrzegana, i nie uwzględnione są prawa, które Austrii przysługują do wejścia w bliższe z związkiem cłowym stosunki, lub zupełnego zlania się z nim, na mocy konwencji handlowej w roku 1852 zawartej. Że zaś rząd pruski oświadczył, iż z przyjęcia bez zadnej zmiany traktatu handlowego z Francją czyni warunek sine qua non odnowienia związku cłowego, związek przeto ten wystawiony jest na bliskie a możliwe rozprezienie, jeżeli negocyacye od dawna już prowadzone strony nie zblizą i nie skłonią do utrzymania związku, pod którego tarczą handel i przemysł niemiecki wzrosłby do niesłychanej przedtem pomysłności, który aczkolwiek tylko na przemysł i handel obliczony, był jednak pośrednio spójnią i łącznikiem politycznym narodu niemieckiego. Położenie przemysłu austriackiego w czasach dawniejszych nie dozwalało Austrii przystąpienia do związku cłowego przy jego powstaniu. Wszelako Austriya, która przez tyle wieków przewodziła całej rzeszy niemieckiej, z zwrostem i postępem przemysłu w krajach swych dziedzicznych, uczuła potrzebę zbliżenia się do Niemiec na polu związków handlowych, dlatego w roku 1852 zawarła z państwami związek cłowy składającymi konwencyę, związki handlowe z temiż państwami znakomicie ułatwiająca. Jakoż w skutek tej konwencji wzmógł się bardzo i wzrósł handel Austrii z rzeszą niemiecką, związek cłowy stanowiąca. W konwencji tej, na lat czternaście zawartej, rząd austriacki zastrzegł sobie prawo dalszego zbliżenia się do związku cłowego, a nawet zupełnego zlania się z nim, pod warunkami w późniejszych rokowaniach oznaczyć się mającemi. Wszystko więc zapowiadało, iż w bliskiej przyszłości ziści się ideał prawdziwych patryotów niemieckich, pragnących spojni całych Niemiec na polu stosunków handlowych i przemysłowych. Spojnia takowa największe dla wszystkich ludów germańskich rokowała korzyści, Niemcy bowiem wraz z prowincjami zaniemieckimi przez monarchię austriacką dziedzicznie posiadaniemi, stanowiłyby masę 70 milionów producentów i konsumentów, która posiadając w sobie wszystkie warunki bytu społecznego, rozwinać mogła handel i przemysł swój do najwyższego znaczenia między cudami europejskimi. Traktat handlowy prusko-francuzki stanął temu na przeszkodzie, i bodaj nie na zawsze rozdarł Niemcy w dwa aczkolwiek nie przeciwne sobie, to jednak odrębne obozy. Austriya bowiem, która dla zjednoczenia się z Niemcami mogła znieść bolesne może przesilenie dla wielu gałęzi przemysłu w krajach swych dziedzicznych, przemysłu tego dla wyłącznej a przynajmniej głównej korzyści obcego państwa żadną miarą na upadek poświęcić nie może. Wszystkie zaś usiłowania, ażeby skłonić rząd pruski do odstąpienia od traktatu handlowego z Francją, a przynajmniej do zmodyfikowania go w częściach najbardziej rażących, były dotąd daremne; rozbiły się o upór rządu pruskiego, niezachwianie przy traktacie francuzkim obstającego. Rząd austriacki w miesiącu lipcu 1862 roku oświadczył gotowość zlania się z związkiem cłowym na obecnej jego podstawie w sposób wszystkie zyczenia uwzględniający. Wśród zawikłań dyplomatycznych, sprowadzonych powstaniem polskim, toczyły się ciągle negocyacye handlowe w Berlinie, Wiedniu i Monachium, które nie przerwała sprawa holsztyńsko-szleswicka, całe Niemcy tak silnie zajmująca. Były i konferencye osobno delegowanych pełnomocników mocarstw, wszystko to jednak skutku jeszcze nie odniosło. Austriya nie mogąc ani przyjąć traktatu prusko-francuzkiego, ani też przełamać uporządku rządu pruskiego, o zlaniu się z całymi Niemcami w jedno

ciało handlowo-przemysłowe myśleć już podobno nie może. Rzeczy dziś stoją na tym stopniu, iż rząd austriacki proponuje tym rządowi niemieckim, które do traktatu prusko-francuzkiego nie przystąpiły, zawarcie osobnego związku handlowego pod warunkami, które właśnie teraz na zjeździe w Monachium rozbiegane będą. Od rezultatu tegoż zjazdu zależeć będzie, czyli i jakie państwa niemieckie do związku handlowego z Austrią przystąpią, lub też czyli Austria pod względem handlowym i przemysłowym poza obrębem Niemiec zostanie, i pod tym względem zupełnie na uboczu, jako całość w sobie zamknięta trzymać się będzie.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 20. czerwca. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Powrót Jego Mości Cesarza spodziewany jest we środę lub we czwartek. — Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia udadzą się w połowie lipca do Ischlu.

Hr. *Rechberg* powraca we czwartek do Wiednia. — Namiestnik baron *Kellersperg* powrócił do Tryestu. — Namiestnik hr. *Chorinsky* przedsięwzięcie w przyszłym miesiącu podróż inspekcyjną.

Jego Mość Cesarz przyjął egzemplarz wszystkich muzycznych kompozycji dyrektora orkiestry nadwornej *Jana Straussa*, i nadał mu złoty medal przeznaczony dla sztuk.

(*Wyrok sądu zdobyczy morskich.*) Sąd zdobyczy morskich w Tryeście w skutek śledztwa przeprowadzonego przez właściwą komisję w Pola w sprawie brygu handlowego „Alf“, należącego do pp. *Nyeland* i *Benzon* z Kopenhagi, a zabranego przez c. k. łódź kanonierską „*Velebich*“, zważywszy żądanie postawione przez ces. radcę i adwokata *Dr. Rabl* jako reprezentanta c. k. marynarki wojennej, tudzież oświadczenie odporne *Dr. Canor* jako kuratora nieobecnych właścicieli okrętu, wydał wyrok następujący:

1. Duński bryg handlowy „Alf“ ma być uważany jako zdobycy.
2. Fracht zapłacony przez dom handlowy *Reyer et Schlick* w kwocie 202 funt. szt. 12 szyl. 4 p. ma być uważany jako zdobycy.
3. Wydanie ładunku kawy, który jako neutralny towar należący do poddanych angielskich nie może być uważany jako zdobycy, uznaje się za słuszne.
4. Sternik statku „Alf“ *Wawrzyniec Kromaen* i majtkowie tegoż *Rasmus Danielson*, *Hans Hortensen*, *Rasmus Hansen*, *Rasmus Edward Hansen* i *Jörgen Hansen* mają być uważani jako jeńcy wojenni; majtek zaś *Niels Oehrstrand*, poddany szwedzki, ma być oddany tutejszemu król. szwedzkiemu konsulatu.
5. Rzeczy, które należały do kapitana *Niels Andersen*, mają być oddane władzy pertraktującej do dalszego zarządzenia.
6. Rzeczy sternika i majtków statku „Alf“ mają im być zwrócone.
7. Koszta w kwocie 305 zł. w. a. przypadające adwokatowi *Dr. Canor* mają być temuż wypłacone z złożonej należności frachtowej.
8. W. skarbowi należy się z przyszłej sprzedaży łupu wynagrodzenie wszystkich kosztów likwidowanych przez komisję śledczą, i w przeszłości zlikwidować się mających.

Anglia.

(*Depesza w sprawie emigracji Czerkiesów.*) *Morning Post* podaje depeszę z 23. maja wysłaną z Petersburga przez lorda *Napiera* do lorda *Russella*, w przedmiocie emigracji Czerkiesów *en masse*. Treść jej jest następująca: Rosya nie pragnęła ani wytopienia ani emigracji Czerkiesów; kilkakrotnie usiłowano skłonić ich do ogólnego poddania się. Kiedy cesarz *Aleksander* w 1863 roku udał się na Kaukaz, zwiędzał granice *Ubychów* i przyjmował tam od nich deputację. *Ubychowie* żądali, aby ich pozostawiono w posiadaniu ich terytorium, obiecując żyć w spokoju; wszelako cesarz, z uwagi na ich zadawnione przyzwyczajenia do łupieztwa i trudności zmuszenia ich do spełnienia ich zobowiązań, dał im do wyboru, pomiędzy przesiedleniem się nad *Kubań*, przesiedleniem się do *Turcyi* i wojną. Wybrali wojnę, a ponieważ los jej był dla nich zgubny, przełożyli powierzyć się wspaniałomyślności *Mahometanina*, raczej niż wspaniałomyślności *Rosyanina*.

Wszelako, powiada lord *Napier*, jednomyślność i pośpiech z jakimi pokolenia udały się ku wybrzeżu niespodzianie zaskoczyły i *Rosyan* i *Turków*.

Skoro tylko cesarz został zawiadomiony o cierpieniach znoszonych przez wychodźców, telegrafem dał znać *Wielkiemu księciu Michałowi*, aby wysłał agentów na miejsca, i wynalazł środki ulżenia losu tych nieszczęśliwych. Zamiast wysłać agentów, *Wielki książę* sam osobiście udał się na miejsce i zabawił tam piętnaście dni. Ostatnie raporta są z *Stistiu Dusz* (Św. Ducha) koło *Gagri*; zdaje się, że wiadomości o nędzy Czerkiesów na terytorium ruskim znacznie były przesadzone. *Wielki książę* utrzymuje, że mają oni zapasy żywności; chleb jest im rozdawany; a stan ich zdrowia wcale nie jest tak zły jak powiadano. Żadna epidemia nie panowała pomiędzy nimi. Wychodźcy: szczególnie wiele wycierpieli podczas podróży i po przybyciu do *Trapezundu*, ponieważ nagromadziło się tam zbyt wiele ludności, a rozkazy *Sułtana* co do przyjęcia im w pomoc nie były wykonane.

Wielki książę został upoważniony do użycia wszystkich statków wojennych znajdujących się na morzu *Czarnem*, również jak i wszystkich statków kupieckich rozporządzalnych, do przewozu tych, którzy ciągle okazują chęć opuszczenia kraju. Wszelako daje

się widzieć pewna reakcja, i okazuje się usposobienie pozostania i osiedlenia się na ziemi ruskiej.

Francya.

Paryż, 18. czerwca. (*Wiadomości z Meksyku. — Proklamacya cesarza Maxymiliana meksykańskiego.*) *Monitor* wieczorny donosi, iż cesarz *Maxymilian* oczekiwany jest w Meksyku w końcu maja. Monarcha zabawić ma dzień jeden w *Veracruz* i udać się drogą żelazną do *Orizaby*, gdzie przenocuje, nazajutrz zaś w dalszą drogę do Meksyku udać się ma. Operacye wojskowe postępują ciągle z najszcześniejszym skutkiem, w ostatnich czterech dniach wojska cesarskie poraziły nieprzyjaciela w ośmiu potyczkach. *Putkownik Dupin* pokonał nieprzyjaciela pod *San Antonio*, i wskutek tego zwycięstwa droga z *Tuspan* do *Pachuca* stała się wolną, a związek między *Tampico* a *San Luis* wkrótce przywrócony będzie. Z doniesień tych ze strony francuskiej widać, iż *Juarez* nie jest jeszcze zupełnie pokonany. Jakoż według wiadomości ze strony meksykańskiej *expresident* *rzeczypospolitej meksykańskiej* stoi w *warowni Monherrey* i ma jeszcze do 5000 ludzi pod swemi rozkazami. Według tychże wiadomości hiszpański *jenerał Prim* zostawać ma w ciągłej korespondencji z *juaristowskim jenerałem Doblado*.

La Patrie zamieściła proklamację, którą cesarz *Maxymilian* za przybyciem do *Veracruz* wydać ma do ludu meksykańskiego. Opiewa ona jak następuje:

„Meksykanie! Życzyliście sobie mnie; szlachetny wasz naród wybrał mnie wolnemi głosy, ażebym w przyszłości kierował waszemi losami. Pospieszam z radością odpowiedzieć temu żądaniu. Chociaż przykro mi było pożegnać się na zawsze z krajem moim ojczystym, pożegnać się z rodziną moją, jednak to uczyniłem w przekonaniu, iż *Stwórca Przedwieczny*, za pośrednictwem waszem, wybrał mnie do wzniosłej misji, poświęcenia całej mojej energii i serca mojego ludowi, który wycieńczony nieszczęsnymi walkami wyraźnie pragnie pokoju i dobrego powodzenia; ludowi, który zabezpieczywszy z chwałą niepodległość swoję, dziś zyczy sobie skosztować owoców cywilizacji i prawdziwego postępu.“

„*Błogosławieństwo nieba* a z niem postęp i wolność brakować nam nie będą jeżeli wszystkie stronnictwa, ulegając kierunkowi silnego rządu, zgodzą się na dopięcie zamierzonego celu i jeżeli ciągle ożywieni będziemy duchem religijnym tej cechy pięknej naszej ojczyzny nawet w najniebezpieczniejszych epokach. *Cywilizacyjny sztandar Francyi*, którego szlachetny jej Cesarz tak wysoko wznosił, któremu powrót pokoju i porządku zawdzięczacie, zasady te reprezentuje. Powiedział wam to przed kilkoma miesiącami *dowódca wojsk francuzkich*, w słowach szczerych i nieobłudnych, prawie jako prorok nowej ery szczęścia. Każdy kraj chcący mieć przyszłość, będzie wolnym i potężnym, jeżeli na tej drodze postępuje. Bądźmy zgodni, rzetelni i stali a *Bóg* udzieli nam siły do dopełnienia tego stopnia pomyślności, do którego dążymy. *Meksykanie*, przyszłość pięknego kraju waszego jest w waszych rękach. Co mnie dotyczy ofiaruję wam szczerą chęć, uczciwość i silny zamiar szanowania praw waszych, i utrzymania ich powagi z niezachwianą stałością.“

„*Bóg* i ufność wasza są siłą moją, sztandar niepodległości jest symbolem moim, znacie zaś moje godło: bezstronność w sprawiedliwości. Wierny mu będę przez całe życie moje. Rzeczą to moją będzie używanie berła z sprawiedliwością a szpady honoru ze stałością. Cesarzowej przypadł los pozazdroszczenia godny poświęcenia krajowi wszystkich uczuć chrześciancej obok czułości poświęcającej się matki. Połączmy się razem dla dopięcia wspólnego celu. Zapomnijmy smutną przeszłość waszą. Zrzecmy się nienawiści stronnicej, a zorza pokoju i zasłużonego szczęścia przyswiecać będzie nowemu Cesarstwu.“

Veracruz w roku 1864.

Maxymilian.“

Szwajcaryja.

(*Emigracja polska.*) Do *Köln. Ztg.* piszą z *Berny* pod d. 14. czerwca: Prawie wszyscy wychodźcy polscy, znowu setkami przybywający do Szwajcaryi, potwierdzają upadek powstania w Polsce. Jako świadkom naocznym niepodobna im niewierzyć, dla tego też znowu twierdzenie byłego „rządu narodowego“, jakoby powstanie jeszcze trwało nie znajduje wiary. Dla Polaków, którzy wybierają się do Szwajcaryi nie obojętną będzie wiadomość, że tem lepiej dla nich im prędzej swój zamiar przywiodą do skutku, dopóki bowiem kantony nie są przepelnione, mogą sobie wybrać do woli miejsce pobytu.

Niemcy.

Berlin, 16. czerwca. (*Narady ks. Gorczakowa z panem Bismarckiem.*) *N. Preus. Ztg.* pisze: *Narady cesarsko-rosyjskiego wice-kancelerza księcia Gorczakowa z prezesem ministrów p. Bismarckiem* dały powód do błędnego mniemania, jakoby przedmiotem takowych miał być traktat gwarancyi co do Polski. Jak skoro książę *Gorczaków* przejeżdża przez *Berlin*, narady pomiędzy nim i *p. Bismarckiem*, pominiawszy nawet długoletnią obu tych dygnitarzy zażyłość, nie powinny nikogo zadziwiać. Powiadają, że przedmiotem tych narad, obok ważnej kwestyi *duńskiej* i konferencyi *londyńskiej*, były głównie stosunki handlowe obu krajów, pod którym

to ostatnim względem rząd królewski usiłuje znowu, z większą niż poprzednio nadzieją, osiągnąć korzystniejsze warunki co do handlu. Rozwój podobnych spraw bywa wśród wszelkich okoliczności, zwłaszcza co do Rosyi, dopóki istnieje jednostajne dla rozległego państwa prawodawstwo, trudny i powolny. Reforma rosyjskiej taryfy celnej jest ciężką pracą. Dla pruskich interesów handlowych i dla podniesienia dobro bytu w Królestwie Polskiem byłoby to już znacznym postępem, gdyby przywrócono dawną granicę celną pomiędzy Rosyą i Polską i zapewniono Królestwu Polskiemu większą swobodę handlową, dla niego, z powodu położenia geograficznego, niezbędna dla jego pod względem materialnym rozwoju.

(*Więźniowie polscy.*) *Pos. Ztg.* donosi: O więźniach polskich w Berlinie piszą do *Nadwiślanina*: Pociągi z więźniami z Poznania i Królewca przysły do Kreuz razem o 8mej godzinie z rana. W Kostrzynie był wspólny obiad, a o 4ej po południu pociąg przybył do Berlina. Tu umieszczono więźniów w omnibusach i odwieziono dawniejszych do Moabitu, nowych zaś do Hausvogtei. W Moabicie, o ile na to miejscowość pozwala, każdy więzień ma osobną cele. W szpitalu, oprócz Dra Niegolewskiego, znajdują się proboszcz Rymarkiewicz, książe Radziwiłł i inni. W obszernym dziedzińcu Moabitu mogą więźniowie wspólnie spacerować. W celach odosobnionych siedzą: proboszcz Józef Hubert, proboszcz Smarzewski (ze Środy), kupiec Oberfelt, Callier, nauczyciel Żorakowski z Poznania, kupiec Johansohn z Królewca, Hoffmann, właściciel dóbr Szczawiński, Szolarski, Kuźniewski, Śmiechowski, Cunów, proboszcz Lebiński, Jasiński, Węchowski, bracia Szuman, malarz Daroczyński, Martwell, Dr. Szulc, b. nauczyciel szkoły realnej w Poznaniu, Matuszewski, Reichenstein, Turno, kupiec Koronowicz z Królewca i wielu innych. Dnia 5go b. m. o 9ej z rana, zgromadzono wszystkich więźniów w kaplicy więziennej, gdzie odczytano im akta oskarżenia. Czytanie takowych trwało 8 godzin i ukończone zostało następnego dnia, w którym więźniów zgromadzono znowu w kaplicy. Więźniom nie dają się do rąk akta oskarżenia, lecz doręczają się ich obrońcom. Zamożniejsi więźniowie postarali się sami o obrońców, uboższym zaś sąd takowych wyznaczy. Zdaje się, że proces zostanie ile możności przyspieszony. Ci z pomiędzy oskarżonych, co do których śledztwo wstępne nie zostało ukończone, znajdują się jeszcze w Hausvogtei.

Dania.

Kopenhaga, 14. czerwca. (*Zwołanie rady państwa.*) Duńsko - szlezwicka rada państwa została zwołana na sobotę 25go b. m., i tym sposobem została załatwiona różnica zdań, jaka istniała między Królem i ministerstwem co do terminu zebrania się tej korporacji parlamentarnej, utworzonej przeszłoroczną konstytucją listopadową. Król chciał bowiem ze względów pokojowych odroczyć zwołanie rady państwa aż do uzyskania stałej podstawy w Londynie, ministerstwo zaś zrobiło z tego kwestyę gabinetową. Zatem otworzoną będzie rada państwa dniem przed upływem rozejmu, i niepodlega wątpliwości, że ejderduńska większość będzie starała się utrudnić wszelki krok do pokoju i nastręczyć sposobność ministrowi Monrada, ażeby z powołaniem się na opinię kraju mogło przynajmniej odroczyć każdą ważniejszą koncesyę. Zresztą reprezentowany będzie Szleswik jak wiadomo tylko przez kilku deputowanych z wysp.

(*Sprostowanie fałszywej pogłoski.*) *Nation Ztg.* powiada, że rozszerzone z Lubeki pogłoski o starciu się okrętów austriackich z duńskimi w ciągu rozejmu są zupełnie zmyślane, jak to się pokazuje z opowiadania oficerów marynarki duńskiej, którzy przedwczoraj przybyli wprost z morza niemieckiego na pokładzie okrętów „Niels Juel“ i „Danebrog“. Obadwa te okręta niewidziały na morzu niemieckim żadnego statku austriackiego, lecz tylko kilka statków szwedzko-norweskich eskadry w Hockefjord.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 18. czerwca. (*Przeгляд wojska. — Kursa statków parowych na Wiśle.*) *Dzien. Pow.* donos: JW. głównodowodzący wojskami w Królestwie Polskiem, raczył wczoraj, o godzinie 6ej wieczorem, odbyć przeгляд na Ujazdowskim placu, oddziału kozaków przybyłego z Donu, dla ukompletowania pułków dońskich kozaków znajdujących się w Królestwie Polskiem.

Ten sam dziennik pisze: Mieszkańcy miasta nowe zyskują ułatwienie co do wycieczek spacerowych i użycia świeżości zamiejskiego powietrza, a co zwłaszcza dla średniej klasy naszego społeczeństwa, i oddanych uczeiwej przez cały tydzień pracy rzemieślników i handlujących nader było požądaniem; jakoż zgodnie z wnioskiem administracji żeglugi parowej, władza policyjna, na zasadzie wyższego upoważnienia zezwoliła, aby w każdą niedzielę i święto pomiędzy Warszawą i saską kępą kursowały statki parowe wyłącznie przeznaczone dla osób zyczących sobie użyć spaceru na rzeczonyj kępie. Każdy mieszkaniec posiadający przy sobie odpowiedni swój dowód legitymacyjny, wolny mieć będzie wstęp na statek za opłatą jedynie po kop. 7 i pół za miejsce klasy 1ej, a po kop. 5 za miejsce klasy 2ej, zaś za tuzin biletów klasy 2ej opłata wynosić ma kop. 50. O bliższych warunkach tych wycieczek nawigacyjno-spacerowych, to jest o miejscu, z którego statki odpływać będą, czasie, i innych zwykłych szczegółach, zapewne bliżej afisze doniosła.

W powyższem uwzględnieniu władzy obok trwających jeszcze rygorów wojennego stanu, widzimy nowy i jawny dowód zaufania,

do którego bez zaprzeczenia, spokojne wszędzie zachowanie się mieszkańców bedace cechą rzeczywistej dojrzałości mas tak sztucznie poprzednio wmawianej, słuszny nadaje nam tytuł.

Rosya.

Wilno. (*Zakas sprzedaży piór stalowych z krzyżami.*) *Wil. Wiest.* donosi: W dzien. guber. wil. zamieszczono następane rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych: „Doszło do wiadomości ministerstwa spraw wewnętrznych, że w pewnym mieście gubernialnem sprzedawane są pióra stalowe z wyobrazeniem krucyfikska.

„Wezwawszy naczelnika gubernii, na zasadzie art. 131 i 132 t. XIV. Zb. Pr., do przedsięwzięcia środków celem usunięcia sprzedaży tych piór, minister spraw wewnętrznych zawiadamia o tem naczelnika gubernii Wileńskiej dla tego, aby w razie ukazania się w handlu podobnych piór w tutejszej gubernii przedsięwzięte zostały kroki dla powstrzymania takowej przeciwej prawu sprzedaży.

Petersburg. (*Zmiany w sferach urzędowych.*) *Journ. de St. Petersburg* donosi: Członek rady ministerstwa oświecenia, radzca tajny *Mansurow*, kierujący departamentem oświecenia publicznego, na własne żądanie uwolniony został od obowiązków przy tem ministerstwie, z zachowaniem godności sekretarza stanu.

Przez najwyższy rozkaz do ministerstwa spraw zagranicznych z d. 20. maja, posłowie nadzwyczajni i ministrowie pełnomocni przy dworach: rzymskim — tajny radzca *Nikołaj Kisielew*. austriackim — tajny radzca *Wiktor Bałabin*, i hiszpańskim — rzeczywisty radzca stanu książe *Alexander Wołkoński*, otrzymali przedłużenie urlopu, pierwsi dwaj od 1. czerwca r. b. do dalszego polecenia, a ostatni na dwa miesiące licząc od 3. czerwca 1864 r.

Przez najwyższy rozkaz w ministerstwie sprawiedliwości, z d. 23. maja, prezes trybunału cywilnego gubernii Płockiej Królestwa Polskiego, radzca stanu *Hebda*, mianowany został członkiem warszawskich departamentów rządzącego senatu, z posunięciem, na zasadzie art. 102 ust. o służbie cywilnej w królestwie, do stopnia rzeczywistego radczy stanu.

(*Wiadomości z Kaukazy.*) *Gazeta Kaukas* donosi o poruszeniach jednego z oddziałów, zgromadzonych teraz na brzegu morza Czarnego. Po pokonaniu Ubychów w górach wielkiego łańcucha ukrywały się jeszcze niektóre drobne bandy, między innemi plemiona Tubińców i Chokuczyńców, mieszkające przy ujściu rzeki Przecha. Hrabia Jewdokimów polecił jenerał-majorowi Grabbe zmusić je do poddania się. W tym celu jenerał Grabbe, przy końcu marca wyruszył z małym oddziałem swoim nad pomienioną rzeką i wyparł nieprzyjaciela z tych miejsc, po kilku dość zaciętych potyczkach, w których mieliśmy ranionego jednego oficera i siedmiu żołnierzy. Przed 11. kwietnia wyprawa została ukończoną; część Tubińców oświadczyła chęć przesiedlenia nad rzekę Łabę, a reszta wraz z Chokuczyńcami, przyłączyła się do Ubychów, przesiedlających się do Turcyi. Następnie jenerał Grabbe postanowił zwiedzić niektóre z górnych dróg, wiodących z północno-wschodniej pochyłości na południowo-zachodnie wybrzeże. Zostawiwszy część swego oddziału dla zaslonienia taboru, 12. kwietnia wyruszył nad rzekę Pszcha, nazajutrz około południa przeprowadził się przez góry i nocował na przeciwległej pochyłości: napowrót udał się inną drogą u źródeł rzeki Białej i idąc w jej kierunku powrócił 14. t. m. W opisanie tego poruszenia gazeta *Kaukas* dodaje: „Zwracamy szczególną uwagę na to poruszenie jenerał-majora Grabbe w stronie zachodniego Kaukazu, o której dotąd nie mieliśmy powierchownych nawet wiadomości. Poruszenie to z pewnością zaliczyć można do rzędu najsmielszych i najtrudniejszych marszów, jakie kiedykolwiek odbyło wojsko obwodu Kubańskiego; oddział musiał maszerować bez juków po głębokim śniegu, po wązkich i przepaściwych ścieżkach i dwukrotnie przebywać wielki grzbiet gór. Poruszenie jenerała Grabbe do źródeł Pszchy i przejście na południową pochyłość zadały stanowczy cios tym drobnym plemionom, które mogły liczyć na to, że wojska nasze nie łatwo zdołają dostać się do niedostępnych ich kryjówek.

Kronika.

(*Premie dla czeladników.*) Dn. 19. lipca b. r. odbędzie się we Lwowie losowanie premii z fundacyi Wincentego Łódzia Ponieńskiego dla wspomoczenia czeladników rzemieślniczych, którzy nie są w stanie zostać majstrami, i prowadzić rzemiosło na własną rękę. Będą losowane 4 premie, a mianowicie: 675 zł. 52 c., 479 zł. 60 c., 383 zł. 68 c. i 287 zł. 77 c. Do losowania będą przypuszczeni czeladnicy ubodzy, rodem z Galicyi i Krakowa, religii katolickiej, którzy oraz są ukwalifikowani do prowadzenia rzemiosła samodzielnie, i mogą się wykazać świadectwem moralności. Podania o przypuszczenie do losowania, zaopatrzone odnośnemi dokumentami składać należy w c. k. Namieśtnictwie, gdzie będą przyjmowane do 11. lipca. Losowanie odbędzie się w domu tutejszego towarzystwa czeladzi rzemieślniczej w obecności komisji, a to po nabożeństwie żałobnem za duszę fundatora w kościele katedralnym ob. lae. odbyć się mającem.

(*Stowarzyszenie udzielania pożyczek.*) W Brzeżanach utworzyło się stowarzyszenie, celem utworzenia z wkładek tygodniowo przez członków po 5 c. płacić się mających funduszu do udzielania członkom zapomóg z obowiązkiem zwrotu tychże w ratach tygodniowych. Gdy statuta zatwierdzone zostały przez wys. c. k. namieśtnictwo, stowarzyszenie ukonstytuowało się dn. 29go z. m. Liczy 98 członków; p. Antoni Łuczkiwicz jest prezesem, p. Em. Mörl kasye-

rem, p. Ludwik Wolski kontrolorem i sekretarzem, a pp. Pruchnicki, Bałaban, Rudnicki i Szyliński członkami wydziału. Fundusz utworzony częścią z kwot złożonych przez członków stowarzyszenia, częścią z dobroczynnych ofiar, wynosi już 815 zł.

(Orkan z gradem) Dnia 16. b. m. nawiedził miasteczko Nokolajów i okolice jego w obwodzie stryjskim straszny orkan połączony z gradem, który w 10 włościach miał zniszczyć zupełnie wszystkie zasiewy. W samym Nokolajowie pozrywała burza dachy z domów i wyrwała drzewo z korzeniem; grad powybijał okna, a do niektórych domów, między innymi do urzędu powiatowego i do pomieszczenia naczelnika powiatu wdzierała się oknami woda niosąc z sobą gałęzie połamanych drzew, i zrzuciła znaczną szkodę w aktach i meblach. Najmocniej ucierpiała wsie: Rozwadów, Uście, Drohowyże, Demnia, Trościaniec, Wola wielka i Stulsko.

(Wody w Marienbadzie.) Lista kuracyjna ogłoszona w Marienbadzie dn. 5. czerwca wykazuje 468 rodzin liczących 644 osób, gdy tymczasem podobna lista z tegoż samego dnia w roku zeszłym zawiera 633 rodzin z 858 osobami. Tak znaczny deficyt, spowodowany głównie dawniejszymi niepomyślnymi okolicznościami zapewne się wkrótce wyrówna, gdyż napływ cudzoziemców staje się coraz większym. Największa część gości obecnych jest z Niemiec północnych oraz z Rosyi. — Polacy dotychczas przybyli tylko w nader małej liczbie. Szwedzi i Duńczycy, o ile zapewniają w części korespondencye, w części zaś przyjezdni zlatąd, przybędą do wód mineralnych czeskich, z powodu okoliczności politycznych, tylko w małej liczbie.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Brzeżany, 20. czerwca. W I. połowie b. m. były w obwodzie tutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsca targu:											
	Brzeżany		Bóbrka		Durszylń		Chodorów		Kozowa		Przemysłań	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
waluta austriacką												
Mec pszenicy . . .	2	15	2	20	2	60	2	15	2	15	2	15
„ żyta . . .	1	15	1	15	1	40	1	90	1	10	1	10
„ jęczmienia . . .	80	90	65	1	10	75	88					
„ owsa . . .	80	90	70	90	75	80						
„ hreczki . . .	1	30	90	1	10	90	1					
„ kukurudzy . . .	1	20	1	20	90	2						
„ ziemniaków . . .	32	44	12	40	20	27						
Cetnar siana . . .	1	10	1	90	1	40	1	20	1	20		
„ wełny . . .												
„ nasienia koniecu . . .												
Sąg drzewa twardego . . .	4	50	5	10	5	20	7	50	4	50		
„ „ miękkiego . . .	3	50	3	10	4	10	5	50	4			
Funt mięsa wołowego . . .	13	10	12	10	11	10						
Mas okowity . . .	70	30	33	47	26	37						

(Kolej Franciszka Józefa.) Komitet zawiązany pod przewodnictwem księcia Jana Adolfa Schwarzenberga, którego członkami są: Książę Colloredo, książę Paar, landgraf Fürstenberg, hr. Vrints, hr. C. Czernin, hr. Hoyos, hr. Bouquoi, Karol Suttner, Gustaw Suttner, Maxymilian Schönerer, A. Launa, i Dr. A. Grois, a celem budowa kolei żelaznej z Wiednia przez Czechy południowe do Pragi, i z Budweis do Pilzna i Egeru otrzymał od szefa ministerstwa handlu i rolnictwa w odpowiedzi na prośbę przedłożoną pod d. 16go b. m. Najjaśniejszemu Panu, następujące oświadczenie: „Ze Jego c. k. Apostolska Mość jeżeli uzna za stosowne według projektu, który ma być przedłożonym, udzielić koncesyę na budowę i ruch tej kolei, nie będzie też przeciwnym aby nosiła Jego imię.“ — *Central bl. f. E. u. D.* dowiaduje się, że kolej ta będzie rozpoczęta zaraz po wytknięciu śladu, i to w kierunku z Wiednia na Nussdorf, Klosterneuburg i Tulln, ztąd przez Dunaj na Hippersdorf, Eggenburg, Blumenau, Göpfritz, Vitis do Gmund, pod Suchenthal przez granicę czeską do Wittingau, ztąd kolej boczna prowadzić będzie przez Tabor do Pragi, a główna do Budweis, ztąd zaś na Strakonitz, Pilzno, Mies i Marienbad do Egeru.

Ostatnia poczta.

Kissingen, 20go czerwca. Król Ludwik bawarski był wczoraj zrana o godzinie 10tej z wizytą u Jej Mości Cesarzowej Elżbiety i u Cesarza rosyjskiego, o godzinie 11tej udał się z Ich MM. Cesarzem i Cesarzową Austrii do kościoła, a w południe zrobił mu wzajemną wizytę Cesarz Alexander. Jego Mość Cesarz Franciszek Józef przyjmował i odwzajemniał wizyty Następcy tronu Wirtemberskiego, Wielkiego Księcia Heskiego i Księcia Nassauskiego. i będzie dziś na obiedzie u Jego Mości Cesarza rosyjskiego. — Odjazd Jego c. k. Apost. Mości nastąpi jutro po obiedzie u Jego Mości Króla bawarskiego. Wyjazd z Schweinfurt nastąpi o godzinie 10½ w nocy, z Hof o godzinie 4. z rana, a przy-

bycie do Karlsbadu we środę o godzinie 1. w południe. Jej Mość Cesarzowa Elżbieta była dziś pomimo słotnego powietrza w łazienkach. — Wielki książę Sasko-Wejnarcki przybył tu dzisiaj.

Berlin, 20. czerwca. Na konferencji odbytej w zeszłą sobotę proponowały Prusy sześciomiesięczny rozejm, a co do linii granicznej oświadczyły się wyraźnie za zapytaniem ludności Księstw. Austria chce natomiast zapytania legalnej reprezentacji ludu. Pełnomocnik związku obstawał przy dawniejszem oświadczeniu swoim. Anglia proponowała co do linii granicznej wyrok polubowny mojarstwa neutralnego. Pełnomocnicy stron wojujących wzięli tę propozycyę do zreferowania.

Hamburg, 20. czerwca. Depesza towarzystwa asekuracyjnego z Cowes donosi, iż wylądował tam yacht parowy z 60 ocalonymi ludźmi z załogi fregaty „Alabama.“

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. czerwca.

Hotel George: PP. Bal Józef, z Tuligłów. — Jakubowicz Antoni, z Kuczurnik.

Hotel europejski: Pragłowski Alex., z Komarowie. — Czajtowski Jan, z Bóbrki. — Korytowski Franc., z Kont. — Zagórski Stan., z Drużkopola na Wołyniu. — Trojański Felix, z Drohomysła. — Saunders Alex., z Besarabii.

Hotel angielski: Hofmann Lud., c. k. major, z Jarostawia. — Łukasiewicz Grz., z Prelipecz.

Hotel krakowski: Biberstein-Starowiejski Jan, z Piasków wielkich.

Zajazd Krynickiego: Kronstein Hip., z Kruhowa

Pod białego konia: Bogusz Adam, z Drohowyża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. czerwca.

PP. Hrankosy Ant., c. k. porucznik, do Łańcuta. — Strzelecki Al., do Wysocka wyżnego. — Michaly Jul., c. k. porucznik, do Żółkwi. — Hr. Wallis Olivier, c. k. pułk., do Łańcuta. — Haupt Karol, c. k. podpor., do Ciszowa. — Hr. Kinsky Franc., c. k. porucznik, do Łańcuta. — Szatmary Gabr., c. k. podpor., do Przeworska. — Burg, c. k. rotm., do Rzeszowa. — Hr. Palffy Z., c. k. rotm., do Przeworska. — Ks. Windischgrätz, c. k. podpułk., do Sędziszowa. — Ks. Lobkowitz, c. k. podpor., do Tarnowa. — Bobesko Konst., do Botuszan. — Popiel Daniel, do Krakowa. — Rosnowski Felix., do Urzejowic. — Hr. Drohojewski Kaz., do Balic. — Hr. Dzieduszycki Wład., do Halicza. — Moser Ferd., c. k. major, do Drohowyża. — Br. Rosen Konst., c. ros. por. gwardyi, do Besarabii.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.49	+ 13.5	91.1	północny	sl. pochmurno
2. god. po poł.	325.60	+ 21.8	73.8	póln.-zach.	„
10. god. wiecz.	325.66	+ 14.5	87.7	zachodni	„ burza

W nocy i po południu burza. — Ilość deszczu 25 „86.

T E A T R.

Dziś teatr polski: „Niech jedzie na wieś“, komedia w 3 aktach z francuzkiego.

Jutro teatr niemiecki: „Pächterin und Barbier“, oder: „Die Kunst geliebt zu werden“, operetka komiczna w 1 akcie; po raz pierwszy. Poprzedzi: „Die gefährliche Nachbarschaft“, krotoczwila ze spiewami w 1 akcie, i „Müller und Miller“, komedia w 1 akcie. Pierwszy występ gościnny p. Wilhelma Knaak, pierwszego komika jednego z teatrów wiedeńskich.

Kurs lwowski.

Dnia 21. czerwca.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski . . . . . wal. austr.	5	37	5	43
Dukat cesarski . . . . . „ „	5	39	5	46
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . „ „	9	36	9	46
Rubel srebrny rosyjski . . . . . „ „	1	77	1	79
„ papierowy rosyjski . . . . . „ „	1	60	1	62
Talar pruski . . . . . „ „	1	71	1	73
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . „ „	—	—	—	—
Galicyskie listy zastawne w. a. za 100 zł.	73	88	74	80
„ „ m. k. za 100 zł.	77	50	78	40
Galicyskie obligacye indemnizacyjne } bez kuponów	74	58	75	33
5% Pożyczka narodowa . . . . . }	80	03	80	70
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika }	244	—	247	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 21. czerwca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	72	—
5% pożyczka narodowa	80	50
Losy z 1860 roku	96	76
Akcyje banku wiedeńskiego	788	—
„ „ kredytowego	194	80
Londyn, 10 funtów szterlingów	114	80
Srebro	114	—
Dukat pojedynczy	5	45